



vložku. Moč te zaznambe je, da se nihče, ki je pozneje dosegel kak vpis, ne more izgovarjati, da mu razlastitev ni bila znana.

§ 10. Kadar bi se tudi po pravomočnem razlastilnem razsodilu ne dosegel izlepa dogovor o visokosti odškodninskega zneska, ki ga je povrnil, tedaj se na zahtevo jednega izmej udeležencev dozene mera odškodbe po sodni cenu, kateri je prijeti udeležence.

§ 11. Sodišče mora vse za določitev odškodbe merodajne okolnosti po načelih postopanja v nespornih stvareh pozvedeti na lici mesta s pomočjo treh izvedencev. Izvedence naj izvoli sodišče iz imenika za razlastitve namenjenih izvedencev, ki ga više deželno sodišče, doprašavši politično deželno oblastvo, vsako leto sestavi in razglasiti, ter naj jednega izmej njih postavi načelnikom. Stranke smejo do časa, ko se prične poizvedovanje, ugovarjati proti sposobnosti izvedencev. Na te ugovore mora sodišče gledati uradoma, ako se mu zdé vejetni.

§ 12. Pri določevanji odškodbe ozirati se je tudi na tisto škodo, ki jo po razlastitvi trpe vpravičenci do užitka in do rabe, zakupniki, in katerim je razlaščenec dolžan povračilo, v kolikor znesek, ki se dá kot povračilo za razlaščeni predmet, ni namenjen v izplačilo odškodninskih pravic, ki komu pristojé do razlaščenca.

§ 13. Ako se del zemljiškega posetva razlasti, se je pri določevanji odškodbe ozirati ne samo na vrednost zemljišča, kar se ga odstopi, ampak tudi na to, kolikor se vrednost ostalega dela zemljišča zmanjša, in zlasti tudi na večjo vrednost, katero je imelo zemljišče za lastnika vsled tega, da se je na poseben način rabilo.

§ 14. Določajoč odškodbo ni se ozirati na tiste razmere, o katerih je jasno, da so se napravile z namero, da bi služile za podlago v to, da se zahteva večja odškodba. Večje vrednosti, katero zadobi razlaščeni predmet vsled tistih naprav, v katerih svrhu se razlastitev vrši, ni v poštvet jemati pri izračunu odškodbe.

§ 15. Sodnik mora izvedence pozvati, da ogledavi predmet razlastitve, poveda svoje mnenje o škodi, katero je povrnil. Vsak izvedenec je dolžan navesti dejanske pogoje, na katere se opira njegovo mnenje, kakor tudi druge podlage preračuna vrednosti. Posebno morajo izvedenci tedaj, kadar se razlaščuje samo del zemljiškega posetva, posebej povedati, kako so izračunili tisto vsoto, katero je plačati kot povračilo za to, kar je ostali del posetva na svoji vrednosti izgubil. Kadar se razlaščenec določena odškodba razteza tudi na povračilo take škode, ki jo trpe tretje osebe, katerih tirjavte se ne izplačajo iz povračila dolžnega za razlaščeno zemljišče (§ 12), treba je posebej naznanihiti vsoto, katero je povrnil za to škodo. Kadar nastane spor zaradi dejanskih pogojev, je na zahtevo stranke na podstavi vsake izmej teh spornih podlog oddati posebno mnenje o dolžni odškodbi.

§ 16. Ako se stranki ne poravnata, je sodišče, katero ni vezano na dokazna pravila, razsoditi o dolžni odškodbi in za slučaj, da nastopi v § 15, odstavku 4. navedeni pogoj, posebej določiti vsoto, spadajočo na povračilo škode tretjim osebam. To razsodilo se more z rekurzom izpodbijati. Rekursni rok znaša štirinajst dni. Rekurs je podati v dvojnem izdatku. Jeden izdatek naj se vroči pritožnikovemu

velik parnik in se prekucnil. Vendar se pri tem ni zgodila druga nesreča, ko da se je čoln pokvaril in so ga morali vštric velike barke po dolgem privezanega prepeljati na krov; častniki so se s pomočjo bližnjega parnika rešili iz morja.

Komaj sem prišel na brod, moral sem prevesti stražo in imel pri tem čast, nadzorovati pravo onega čolna.

4. junija. Dopoludne ogledovali smo si veliki arsenal in so nas peljali specijelno na večje ladije, ki so bile tam v popravi. Popoludne ostal sem iz službenih ozirov na krovu.

5. junija. Zjutraj skazali so vsi službe prosti častniki nekemu umrlemu francoskemu admiralu zadnjo čast in ga spremili k večnemu počitku. Na večer istega dne imeli smo zopet francoske častnike kot goste na krovu. Poslavljali smo se in večer pretekel je zelo živahno; napitnice so se vrstile druga za drugo v znak simpatij mej Avstriji in Francozi.

6. junija. Ob 11. uri dopoludne je bila eskadra že pripravljena za odhod iz luke.

nasprotniku, kateremu je dopuščeno, svojo izjavo v štirinajstih dnevih vložiti. Kadar se izjava vloži, oziroma ako določeni štirinajstdnevni rok mine ter se izjava ni vložila, naj se spisi uradoma predloži višemu deželnemu sodišču. Ta določila veljajo tudi za izpodbijanje razsodila višjega deželnega sodišča.

§ 17. Kadar je po prvi stopinji prisojeni odškodninski znesek plačan ali dán v sodno hrambo, tedaj se v izvršitev razlastilnega razsodila nastopajoče vpotenje v poset, ki se izvrši politično-upravnim pôtem, in uporaba razlaščene zemljiške ploske ne more ovirati niti s tem, da se poprime pravnega leka po sodnih stopinjah, niti s pripričanju civilno pravdo zaradi zahteve do više odškodbe, nego je bila dognana po sodišču. Razlaščenec je, nekvarno svoji pravici, s civilno pravdo zahtevati večjo odškodnino, upravičen tirjati, da se za predmet razlastitve pravomočno prisojeni odškodninski znesek v dveh mesecih po pravomočnosti izplača ali dá v sodno hrambo.

§ 18. Ta zakon, s katerim se za mesto Ljubljano razveljavlja § 70. zakona z dne 25. oktobra 1875. leta, dež. zak. štev. 26, stopi v veljavnost z dnevom, ko se razglasiti, ter je veljaven do 31. decembra 1899.

§ 19. Mojima ministrom za notranje stvari in za pravosodje je naročeno, izvršiti ta zakon.

Posl. Grasselli je na to poročal o loterijskem posojilu v znesku 1 milijon gold. za mesto Ljubljano. Skliceval se je na predlog, kateri je stavil v zadnji seji posl. Hribar glede prenaredbe državnega zakona o loterijskih posojilih in rekel, da odsek ne priporoča Hribarjevega predloga, ker sega predaleč. Vlada ne bo odstopila iz lepa od svoje zakonite pravice, še manj pa, da bi jo si dala utesniti. Ker mora biti dež. zboru ležeče na tem, da pridobi vlado za stvar, zato predлага odsek:

Visoki deželni zbor skleni:

1. Prošnja mestne občine Ljubljanske glede najetja loterijskega posojila v efektivnem znesku 1.000.000 goldinarjev se odstopi visoki vladi s prečnjo, naj izimno izposluje mestni občini Ljubljanski za regulacijske in investicijske namene dovoljenje za najetje loterijskega posojila v efektivnem znesku 1.000 000 goldinarjev razdeljenega v delne zadolžnice po deset goldinarjev.

2. Za slučaj, da ugodi visoka vlada mesta Ljubljanskega prošnji, deželni zbor kranjski dovoljuje mestni občini Ljubljanski, da si najame za regulacijske in investicijske namene gori označeno loterijsko posojilo v efektivnem znesku 1.000 000 gl. proti temu, da se deželnemu zboru vsako leto predloži račun o porabi in stanji tega posojila.

Predlog se je vzprejel brez debate.

Posl. Murnik je potem poročal o samostalnem predlogu poslanca Hribarja in tovarišev v zadevi gradnje lokalne železnice, ki bi vezala Vrhniko z Ljubljano. Poročevalci je povdarjal, da bi bila ta železnica velike koristi za interesovane kraje in tudi za Ljubljano. Odsek je v Hribarjevem predlogu premenil le neko malo stvar, sicer pa priporoča, naj se predlog vzprejme.

Posl. Lenarčič se je zahvalil odseku in poročevalcu, povdarjal veliko važnost proge in izrekel nadejo, da se bo železnica kmalu zgradila.

Predlog se je soglasno vzprejel.

S tem je bil rešen dnevni red.

Posl. baron Schwiegler je opozarjal, da je dolžnost dež. zboru, izreči zahvalo vsem, ki so deželi za časa katastrofe na pomoč prišli, in je predlagal:

Deželni zbor vojvodine kranjske, prečnjen prepričanja, da dežela po grozni potresni nezgodi sploh ne bi nikdar več mogla okrevati, da jej ni na pomoč prihitelo Njega Veličanstvo cesar Fran Josip I. z neusahljivo svojo milostjo in očetovsko skrbnostjo, uporablja to priliko, da kot poklican zastopnik prebivalstva Kranjske izrazi najponižnejšo zahvalo preljubljenemu vladarju ter ponovi slovesno oblubo nerazrušne homagjalne zvestobe in udanosti.

Gospod deželni predsednik se naprosi tofmačiti ta čutila pred Najvišjim prestolom.

Ob jednem skleni deželni zbor, visokemu državnemu zboru in visoki vladi izražati je zahvalo vojvodine kranjske za obilno državno podporo.

Končno je izjaviti hvaležno priznanje deželnega zastopa vsem korporacijam, društvom in zasebnikom, kateri so se udeležili pomočne akcije v korist kranjskemu, po potresu poškodovanemu prebivalstvu.

Predlog se je z živahnimi dobro-ljuci vzprejel soglasno.

Deželni glavar Detela se je v slovenskem in nemškem jeziku zahvalil članom odškodkov in poslancem na njih delavnosti ter dež. predsedniku baronu Heinu na podpori in povdarjajoč, da je kranjski narod že veliko prestal ter da bode prebil tudi katastrofne posledice, zaklical cesarju Slava.

Poslanci so stojé in navdušeno zaklicali trikrat Slava in Hoch.

Posl. Grasselli je naglašal, da se je v tem izrednem zasedanju dež. zbor mnogo bavil s potrebami dež. stolnega mesta ter je v imeni ljubljanskega občinskega sveta izrekel dež. zboru zahvalo na blagonaklonjenosti, izkazani Ljubljani.

Deželni glavar Detela je na to zaključil zasedanje.

## V Ljubljani, 1. avgusta.

Baron Chlumecky še prav za prav ni nastopil vodstva zjednjene levice, že se od vseh strani slišijo glasovi, da on ni za političnega vodjo, temveč bodo stranko popolnoma pokopal. Chlumecky ni nikdar imel nobenih zvez z narodom in vsa njegova politična moč tiči le v zvezi z višjimi krogovi. Levica pa potrebuje sedaj vodjo, ki bodo priljubljeni pri narodu in bodo šel mej narod. Chlumecky je pa že dosedaj s svojo neodkritosrčno politiko mnogo pripomogel, da je stranka prišla ob zaupanje.

Dr. Ebenhoch pred svojimi volilci. Te dni je dr. Ebenhoch bil sklical shod volilcev. Poudarjal je, da je nemško-liberalna stranka še vedno močna v parlamentu in se je treba nanjo ozirati. On misli, da bodo konservativci in Poljaki še v bodoče imeli odločilni upliv, ker so naravni in zgodovinski vezniki. Na kako približanje s Čehi Ebenhoch niti misli ne more. Nemški nacionalci so pa v verskih stvareh še slabši, kakor liberalci. S krščanskimi socialisti se bi on ne moral sprijazniti. Iz vsega Ebenhochovega govora se da posneti, da bi poleg Poljakov Ebenhochu bili nemški liberalci še najljubši zaveznički. To se pač ne strinja povse z vedenim udrinjanjem po liberalizmu v konservativnih listih, a Ebenhoch že ve, zakaj so mu liberalci ljubi. Boji se razširjenja volilne pravice v kmetskih občinah, ker ve, da bi potem ne bil voljen; v zvezi z liberalci se pa nadeja, da se konservativcem posreči preprečiti v zvezi z liberalci tako volilno reformo.

Odprto pismo poslancu Morretu. Državni poslanec Fran Hagenhofer je v „Grazer Volksblatt“ priobčil glede na gonjo proti Kalteneggerju poslancu Morretu nastopno odprto pismo: „Vprašam vas: 1. Zmatrati li glede na to, da je a) na Dolenjem Štajerskem 47.743 Nemcev in 385 353 Slovencev, kateri b) ko bi tudi vsa mesta in trgi bili popolnoma nemški, plačujejo 905.064 gld., dočim plačajo mesta in trgi le 236.083 gld. davka, za kričiščno, da se slovenski otroci uče veronauka, latinčine in matematike v materinščini? 2. Mislite resno, da je celjsko nemštro zares v nevarnosti, če se nastavita dva ali trije profesorji večsi slovenščine? 3. Če vi sploh kaj čislite politično svobodo, in kako mislite o pravici poslancev glede na svobodno izjavljanje svojega mnenja in svobodo glasovanja? 4. Kako mislite spraviti svoje postopanje proti poslancu Kalteneggerju in svoje sodelovanje pri „graškem sklepu“, s katerim se proglašajo za izdajice poslance, ki glasujejo v tretjem branju za budget ali pa se glasovanju odtegnejo, v soglasje z obljubo svojo, storjeno mesto prisegje, da bodo vestno izpolnjevali državne temeljne in druge zakone? 5. Smeli vas vprašati, če se strinja s poslanskim dostojanstvom, zlasti pa z vašo toliko naglašano prijaznostjo do kmeterov, da v časti osivelega zasluga kmetskega poslanca pod varstvom poslaniške imunitete na grd način zmerjate, kakor ste dne 19. julija gospoda Rogla, katerega ste obkladali s „starim osлом“ in podobnimi priiumki? 6. Povejte, kakšno bi bilo javno življenje, ko bi vsi poslanci ravnavali tako, kakor vi?“

Bolgarska deputacija je sedaj na Dunaju. Seveda jo nadlegujejo razni poročevalci židovskih časopisov z raznimi vprašanji. „N. Fr. Pr.“ je celo v Galicijo poslala svojega poročevalca, da je popravščeval v železniškem vagonu člane deputacije. Zvedel ni nič posebnega. Član deputacije Teodorov mu je povedal, da ni nobenega povoda, da bi sedaj odstopila bolgarska vlada ali pa da bi knez ne povrnih v Bolgarijo. Bolgari žele le zboljšanje odnošajev z Rusijo. Protiv drugemu dopisniku tega dunajskoga lista se je izrekel metropolit Klement, da so v ljubezeni do Rusije vse stranke jedine. Ta ljubezen ne

izhaja le iz hvaležnosti do Rusije, temveč iz čustva slovanske vzajemnosti. Princ Ferdinand odkrito srčno ljubi Bolgarijo in tudi ve, da ne more obstati brez Rusije. Bolgarska vladarska rodbina biti mora pravoslavna, to zahteva narod in to ve tudi knez. Bolgari so trdno prepričani, da bodo imeli tako vladarsko rodbino. Član deputacije dr. Minčevič se je pa izjavil proti dopisniku „N. W. Tagblatta“, da se Evropa moti, če misli, da se Bolgari mislijo popolnoma pokoriti Rusiji. Bolgari se ne odrekajo nobeno ceno svoji svobodi, ampak hočejo le dobre odnose z Rusijo, pa tudi z drugimi državami.

**Volitve v francoske generalne svete.** V zmernorepublikanskih in konservativnih krogih je veliko veselje, da so pri volitvah v generalne svete zgubili socialisti nekaj sedežev. To veselje pa ni povse opravičeno, kajti poraz socialistov prihaja največ od tod, da so konservativci in zmerni republikanci v več krajih složno postopali proti socialistom. V vsem so pa socialisti dobili več glasov, nego pri zadnjih volitvah, kar dokazuje, da socializem prej napreduje, nego nazaduje.

**Volitve v Angliji** so zopet pokazale, da so Irči še skoro najbolje organizirani. Vsa prizadevanja konservativcev, da bi jim odtrgali kak mandat, so izpodletela. V novi zbornici bodo imeli ravno toliko glasov, kakor so jih v zadnji, le ta razlika bode, da bodo imeli parnellovci tri glasove več, protiparnellovci pa manj. Morda bodeta se obe stranke še zdelenili, ko začne nova vlada svojo protiirsko politiko. Škofje pač ne bodo potem mogli dolgo ovirati sloge.

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. avgusta.

— (Naši deželnozborski Mohikanci.) Trije gospodje klerikalni poslanci, Klun, Povše in Žitnik, so v včerajšnji seji dež. zборa glasovali proti temu, naj se o razlastitvenem zakonu začne specijalna debata, in kakor je povedal poročevalc, so tudi v odseku glasovali klerikalni člani proti načrtu. Ker so se klerikalni poslanci že v prejšnji seji zoperstavljal načrtu, smo jim očitali, da nasprotujejo napredku mesta ljubljanskega. „Slovenec“ je sicer proti temu očitanju protestoval, ali tako včerajšnje glasovanje klerikalnih kolovodij kakor dotična „Slovenčeva“ notica pričata, da smo govorili resnico. „Slovenec“ je trdil, da so klerikalci nasprotovali načrtu le zategadelj, ker niso utegnili stvari načrtno preučiti in ker nečejo hišnih posestnikov preveč prikrajšati. Kdor pregleda načrt, kakor ga je vzprejel dež. zbor, in kdor o takih rečeh kaj razume, česar o rečenih treh gospodih nečemo trditi, mora priznati, da so pravice hišnih posestnikov tako zavarovane, kakor v nobenem drugem mestu v Evropi. „Slovenčev“ izgovor je torej jalov. Tudi kar je sicer kvasil, je smešno. Velikanska večina hišnih posestnikov je za razlastitev, le tisti jez nasprotujejo, kateri bo zadeba. To je povsem naravno in dotičnikom tega tudi nihče ne zameri. Sicer pa bi se nobena železnica ne mogla graditi, ko bi bili glede razlastitve odločilni samo interesi prizadetih posestnikov. Za Ljubljano je eksproprijacijska pravica življensko vprašanje; če bi je dež. zbor ne bil dovolil, bi bilo mesto moralno opustiti regulacijo. Sosebno važno je tudi, da se je dovolila sedaj. Čez zimo se bodo lahko zvršila vsa pogajanja, bodo prizadeti posestniki, trgovci itd. poiskali drugod stanovanja, prodajalnice in na pomlad se bo potem takoj lahko pričelo delovanje. Za tiste hišne posestnike, katerih hiše se bodo eksproprijirale, je to toliko važnejše, ker bodo vsaj vedeli, pri čem da so, dočim bi morali, ko bi šlo po volji Slovenčevev, čakati še leto dni in bi imeli veliko izgubo, ker bi se jim zabranilo popravljanje hiš. Vse okolnosti torej kažejo, da je bila takojšnja dovolitev razlastitvene pravice neizogibno potrebna in kdor jez je nasprotoval, je s tem le očitno pokazal svoje nasprotstvo mestni občini ljubljanski ali pa da na njegovo glasovanje uplivajo strankarski oziroma sebični razlogi. Gospodom Klun, Povše in Žitnik torej ne delamo nikake krivice, če ponavljamo svoje očitanje, da nasprotujejo napredku mesta ljubljanskega.

— („Kranjski narod“.) Neprostovoljni humorist našega deželnega zboru, poslanec Povše, je nekoč na veliko zabavo cele zbornice imenoval deželnega glavarja Detelo „znamenitega državnika“. Gospod glavar se ni čutil razčlenjene, po njegovem mnenju je torej Povše takrat govoril resnico. Nazori o tem so seveda kaj različni, gotovo pa je,

da se g. Detela čuti kot državnik. To je dokazal včeraj v deželnem zboru, ko je koncem seje zatrjeval, da je „kranjski narod“ že veliko prestal, da bo torej tudi posledice potresne katastrofe prebil. Kallay je znamenit državnik in je iznašel „bosanski narod“, g. Detela je iznašel „kranjski narod“, ergo je tudi znamenit državnik. Mi sodimo, da je g. Detela le radi svojega državninskega renoméja izumil „kranjski narod“, drugi pa trdijo, da se sramuje rabiti izraz „slovenski narod“, ali pa da se želi priskupiti deželnemu vladu, misleč, da tam ta izraz „slovenski narod“ ni nič kaj priljubljen. Gospoda glavarja novo imenovanje prebivalstva slovenske naše kronovine je vse poslance tako presenetilo, jim je tako sapo zaprlo, da mu še običajne zahvale na vodstvu niso izrekli. Mogoče je tudi, da so mislili, da mu zahvala sploh ne gre.

— (Odhodnica dr. Trillerju na čast), katero je priredil včeraj zvečer ljubljanski „Sokol“ v prostorih hotela „Lloyd“, je bila najlepši dokaz, kako splošne simpatije vživa v vseh slojevih narodnega prebivalstva vrlji rodoljub, ki ostavlja belo Ljubljano. Vsi prostori, salon, vrt in sobane so bile polne odličnega občinstva. Starosta Ivan Hribar in podstarosta dr. Kušar sta v krepkih govorih povdajala zasluge dr. Trillerja kot odločnega narodnjaka. Ako obžalujemo, da tako vrlji naroden delavec ostavlja Ljubljano, veseli nas na drugi strani zavest, da bodo tudi v novem svojem bivališču v Tolminu mej goriškimi brati imel hvaležno polje za narodno delovanje. V tej nadi sta mu oba govornika zaklicala krepek „Na zdar“. G. notar Plantan pozdravljal je dr. Trillerja imenom starejših tovarishev, ki izgube v njem izbornega prijatelja. Dr. Triller je odgovoril na vse te pozdrave, zagotavljajoč, da oni duh odločnosti, ki si ga je vcepil v sokolskem društvu, mu bude vodilo za daljnje njegovo življenje. G. Vernik ml. je nazdravil gospé dr. Trillerjevi kot vrlji rodoljubkinji. Prav krepko in na občeno pohvalo je udarjal tamburaški zbor Sokola pod vodstvom g. Barborica in posebno so ugajali nekatere težke in točno izvedene koncertne točke. Ad hoc sestavljeni pevski zbor je pripomogel, da je bila zabava prav živahnja. Tamburaši so izročili dr. Trillerju lepo izvedeno sliko v spomin. Od goriških Slovencev je došel brzjavni pozdrav, kličoč novemu boritelju za prava goriških Slovencev prisrčen „Dobro došel!“

— (Ustni zrelostni izpit na višji gimnaziji) so bili včeraj v sredo končani. Iz VIII. b razreda je delalo ta izpit 40 dijakov in jeden eksternist. Od teh je dobilo 6 zrelostno spričevalo z odliko, 25 pa navadno zrelostno spričevalo, 7 jih sme izpit iz po jednega predmeta čez dva meseca ponavljati, trije (mej temi tudi eksternist) pa so pali na celo leto. Iz VIII. b razreda so zvršili maturo z odliko: Josip Demšar iz Škofje Loke, France Goršič iz Ljubljane, Tone Koritnik iz Polhovega Grada, Julij Krek iz Reke, France Pengov iz Pešate in France Skaberne iz Kranja. — Sploh so uspehi pri letosnji maturi kaj ugodni, kajti izmej vseh 74 kandidatov iz obeh oddelkov osmega razreda je ugodno prebilo zrelostni izpit 61 dijakov, mej temi je 15 odličnjakov. Za dva meseca je palo 9, za jedno leto pa 4 kandidati.

— (Javna varnost v ljubljanski okolici.) Že delj časa slišijo se pritožbe, da je javna varnost v ljubljanski okolici, posebno pa v bližnjem Udmatu in Mostah jako slaba in da človek ni po dnevu in po noči ni varen, da ga ne napada kakova baraba. Tudi zadnje dni vršili so se v Udmatu taki izgredi. Ko se je v soboto zvečer pleskarski mojster Makovec s svojimi sinovi vračal iz Ljubljane v svoje stanovanje v Udmatu, prileteli so blizu Trčkove gostilne za njim s koli oboroženi fantalini ter ga brez povoda začeli pretepati; jeden zagnal mu je kol pod noge, da je Makovec padel na tla, drugi pa ga je ranil z nožem; naposled se mu je vender posrečilo, ubežati v svoje stanovanje, napadovalci pa so še delj časa razgrajali in razbijali okolo hiše. Mej napadovalci spoznal je Makovec samo slikarskega pomočnika Erbežnika. Sinoči okolo 7. ure zvečer vračal se je Makovec zopet domov, pred njim pa sta se peljala njegova sinova Franc in Jože ter pleskarski vajenec Nestl. Onkraj nove bolnice pridejo jim nasproti znani pretepači Erbežnik, Jože Dobnikar, Jože Jeriha, Alojzij Pokorn in Franc Oražen. Jeden zbjige Franceta Makovca z voza na tla; vstavši tekel je ta proti Ljubljanci, trije fantalini pa za njim. Pri Ljubljanci so ga dobili ter oblečenega silili v Ljubljano, preteč mu z odprtimi noži. Makovec rešil se je čez Ljubljano,

Nestl pa je bil hudo tepen, isto tako tudi pleskarski mojster sam, ki se je pred nadaljnji napadi le z revolverjem v roki mogel rešiti. Ti surovi pretepači imajo svoje shajališče v Milnarjevi žganjariji in Trčkovi gostilni ter razgrajajo cele noči po Mostah in napadajo brez povoda ljudi. Nujno potrebno bi torej bilo, da bi žandarmerija pogosto tam patrolirala ter nadzorovala omenjene lokale.

— (Mestna hranilnica ljubljanska) Meseca julija 1895. I. uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 624 strank 279.607 gld. 8 kr., 560 strank pa vzdignilo 216.498 gld. 37 kr.

— (Umrl) je dné 31. julija v Kandiji gosp. Franc Langer vitez Podgoro, oče dežel. poslanca, radeškega sodnika, bivši deželn in državni poslanec, bivši lastnik veleposestva Poganice v starosti 65 let.

— (Že zopet jeden!) Iz loškega okraja se nam poroča: Včeraj se je vršila pred okrajnim sodiščem v Ložu kazenska obravnava proti Karolu Lenassi-ju, kaplanu iz Nove vasi, zaradi razdaljenja na časti. Omenjeni kaplan imenoval je namreč g. Josipa Modic-a, občespoštovanega posestnika iz Nove vasi, očitno in pred več ljudmi, da je „liberalec“, ter na vprašanje obtožitelja, kakšen svetnik je to, še pristavil, da je to hudič. Tudi je obtožitelju očital, da je ljudem več ko za 6000 gld. požrli in jih pogoljufal. Pri obravnavi je obtoženi kaplan vse tajil, potem pa, ko so bile priče pod prisego zaslilane, svoje dejanje deloma pripoznal. Obravnava je bila posebno zanimiva, ker se je dozgalo, da je kaplan k sodišču klicane priče k sebi v kaplanišču povabil, jih povpraševal, kaj so slišale ter jim zatrjeval, da morajo vse po resnici povedati, kar je govoril, češ, da je govoril tako, kakor se je potem pri obravnavi zagovarjal. Priče so potem v istini dotedne razumljive besede po svoje zasukati skušale, toda konečno prišla je pod pritiskom prsege vendar-le resnica na dan in je bil kaplan po predlogu zastopnika zasebnega obtožitelja gospoda dr. Tekavčiča kriv spoznan v zmislu obtožbe ter obsojen na 25 gld. denarne globe, eventuelno v petdnevni zapor in v povrnitev kazensko-pravdnih troškov.

— (Zabavni večer) priredé dné 4. avgusta dijaki ribniške doline, v korist podpornemu društvu za slovenske visokošole na Dunaji, v prostorih gospa A. Erhovnic v Ribnici, sè sledičim vzporedom: 1. Deklamacija. 2. Herold: Ouverture iz opere: „Zampa“ čveteroročno na glasoviru. 3. Kreuzer: Mešan zbor iz opere: „Prenočišče v Granadi“. 4. Hamm: „Dovtipi“, koncertni kvodlibet za glasovir. 5. Nedved: „Nazaj v planinski raj!“ mešan zbor. 6. Mendelsohn: „Pesmi za glasovir“. 7. „Ona me ljubi“, veseloigrav v dveh dejanjih. 8. Ples. Pri plesu in mej posamezni točkami udarja ribniško tamburaško-pevsko društvo. Vstopina: za osebo 30 kr., za družino 70 kr. Preplačila se hvaležno vzprejemajo.

— (Starinske najdbe.) J. Pečnik izkopal je v Brezji pri Mirni peči zadnje dni knežji grob v gomili štev. VI. v katerem so bili pod kamenito ploščo trije piskri, v največjem mej njimi sežgane kosti junaka in konja, poleg sulica, fibula, sekira in 15 velikih kolut od konjske oprave. Drugi pisker imel je pod vratom trikotne okraske iz bronastih žebeljev; kaj jednacega se do sedaj na Kranjskem še nikjer ni našlo.

— (Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu juliju je vložilo 120 strank 16.666 gld. 53 kr., vzdignilo 38 strank 8821 gld. 94 kr., torej več vložilo 7844 gld. 59 kr. Posojil na posestva se je izplačalo 27 z 18450 gld. Skupno stanje vlog 131.400 gld. 57<sup>1</sup>, kr.

— (Ponesrečen turist) Iz Dovjega se nam piše 31. t. m.: Včeraj popoldne ob 7. uri našli so delavci v Krmi na poti raz Triglava čez kočo Marije Terezije, jedno uro hoda pod kočo, pod plazom v snegu ubitega ponesrečenega turista, ki je šel brez vodnika raz Triglava in hotel skozi Krmo priti v Mojstrano nazaj. V gostilni pri Šmercu v Mojstrani pustil je turist nekoliko prtljage, odšel na Triglav in obljubil priti nazaj. V knjigo za tuje vpisal se je: Alojzij Schmidt, profesor iz Chomutova (Komotau) na Češkem.

— (Preložen semenj.) Deželna vlada je dovolila občinskemu uradu v Št. Vidu pri Vipavi, da se preloži semenj, ki je bil dozdaj dné 14. avgusta na dan 20. novembra, oziroma na prvi delavni dan, ako bi ta dan bila nedelja ali pa praznik.

— (Zdravstveno stanje.) V črnomaljskem okraju se je pojavil legar. V Dolenji Podgori je zbolelo 11 oseb, izmej katerih pa so 4 že ozdravile.

— (Slovensko pevsko društvo v Ptui.) Veliki koncert se bode vršil pri vsakem vremenu. V to svrhu bode oder pokriti. Prostori za poslušalce so tako veliki; 4–5000 udeležencev je pri slabem vremenu lahko popolnoma pod streho. Torej ne zboleje se, če tudi pada par kapljic. Skupno prenočišče bode iz prijaznosti dal pripraviti gosp. Ivan Kaukler, nadučitelj v ptujski okolici. Kdor reflektauje nanj, naj se o pravem času pri g. nadučitelju pismeno oglasiti blagovoli.

— (Mestna hranilnica v Celovcu.) V celovškem mestnem zboru je stavljal g. M. Rainer načrt, naj se ustanovi mestna hranilnica. Predlog se je izročil odseku, da poroča svoječaeno o njem.

— (Nove fužine v Trstu.) Kranjska industrijska družba namerava ustanoviti v Škednju poleg Trsta fužine, v katerih bi se obdelavale grške, španske in afriške železne rude. S tem podjetjem bi delala v južnih pokrajinh konkurenco alpski rudarski družbi.

— (Dvojna smrtna obsodba.) Sodišče v Rovinju je odsodilo na smrt kmeta Antonu Rosa in Jožetu Rosa, ker sta zavratno umorila svaka prvoimenovan Antona R., premožnega kmetskega sina Kuhar-Vlašiča. Ko so se vračali domu, sta ga pahnila v globok prepad, v katerem se je pozneje našlo truplo umorjenega. Porotniki so jednoglasno spoznali oba kriva zavratnega umora.

### Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:  
Za prebivalce, prizadete po potresu: G. dr. A. Schiffrer v Ribnici 175 gld. za Ljubljano, po potresu ponesrečeno. Darovali so: Gg. lekarnar I. Ančik 10 gld., nadgozdar I. Blahna 3 gld., Bregr Janez 10 gld.; notar Gruntar 25 gld.; župan Klun 20 gld., Giovanni Loušin 15 gld., I. Pamer 20 gld., I. Peterlin 20 gld., Fr. Picek 5 gld., Fr. Pirker 5 gld., Andrej Podboj 15 gld., dr. Schiffrer 20 gld., sodniški adjunkt Vidic 5 gld., Neimenovana 2 gld.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Iv. Mazi, gostilničar v Rovtah pri Logatcu 5 kron. Nabral v veseli družbi g. notarja Ign. Gruntarja v narodni gostilni g. M. Trepalove v Rovtah. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gosp. dr. Alojzij Homann v Radečah 10 kron namestu venca dr. Krsniku. — Vesela družba „pri bavarskem dvoru“ po g. Jos. K. 5 kron 40 vin. Skupaj 15 kron 40 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

### Brzojavke.

Dunaj 1. avgusta. Korespondenčni urad je ravnokar razposlal posebno izdajo svojih obvestil, v kateri prijavlja veleznamenito noto ruske vlade glede poročil raznih časnikov o razmerju med Bolgarsko in Rusijo. Ruska vlada povdarja v tej noti, da Rusija sploh nima povoda se porazumeti z bolgarskim narodom, ker bolgarski narod sploh ni nikdar prestal gojiti čutil iskrene ljubezni in hvaležnosti za ruski narod in za Rusijo. Zaradi tega se je tudi bolgarska deputacija v Peterburgu tako prijazno vzprejela. Sedanjo nelegalno bolgarsko vlado pa Rusija ne bo nikdar stopila v zvezo in dokler bo ta nelegalna vlada oficijelno zastopala bolgarsko državo, dotlej za Rusijo Bolgarska sploh ne eksiste. Rusiji je zategadelj nemogoče stopiti v kakeršno si bodi zvezo s sedanjimi oficijelimi zastopniki Bolgarske. Končno dementuje nota vsa poročila glede Koburžana, njegovega sina Borisa in Arsenija Batenberžana.

Dunaj 1. avgusta. Oficijelno glasilo Hohenwartovega kluba, „Conservative Correspondenz“ je nehalo izhajati.

Dunaj 1. avgusta. Predsednik bolgarskega sobranja Todorov se je včeraj odpeljal h Koburžanu v Karlove vari in se po štiri ure trajajočem posvetovanju vrnil noči na Dunaj. V političnih krogih se pripisuje temu posvetovanju posebna važnost.

Dunaj 1. avgusta. Bolgarska deputacija se odpelje zvečer v Sofijo.

Rim 1. avgusta. Poslanska zbornica je z ogromno večino vzprejela državni proračun, potem se je zasedanje na nedoločen čas odgodilo.

**Loterijne srečke** 31. julija.

V Brnu: 85, 17, 31, 18, 75.

**Umrli so v Ljubljani:**  
30. julija: Marija Staufer, gestija, 86 let, Hrenova ulica št. 14.

V hiralnici:

30. julija: Marija Petkovšek, dekla, 51 let.

V otroški bolnici:

31. julija: Frančiška Petač, delavčeva hči, 10 mesecev.

### Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
31.	9. zvečer	734,7	21,8°C	sl. jjvh.	jasno	
1. avg.	7. zjutraj	734,5	17,2°C	sl. vzhod	soporno	0,0
"	2. popol.	733,1	28,6°C	sl. zahod	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 22,9°, za 2,6° nad normalom.

### Tržne cene v Ljubljani

dné 31. julija 1895.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, htl.	6,50	Špeh, povojen, kgr.	— 64
Rž,	5,30	Surovo maslo,	— 78
Ječmen,	5,30	Jajce, jedno	— 2,5
Oves,	7 —	Mleko, liter	— 10
Ajda,	5 —	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	7 —	Teleće	— 60
Kruza,	6 —	Svinjsko	— 66
Krompir,	3 —	Koštrunovo	— 38
Leča,	10 —	Pišanec	— 35
Grah,	10 —	Golob.	— 16
Fizič,	12 —	Seno, 100 kilo	— 160
Maslo,	96 —	Slama,	— 178
Mast,	66 —	Drvna trda, 4 metr.	— 740
Špeh, frišen,	58 —	mehka, 4	— 5

### Dunajska borza

dné 1. avgusta 1895.

Skupni državni dolg v notah . . . . .	100 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru . . . . .	101 " —
Avstrijska zlata renta . . . . .	123 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4% . . . . .	100 " 90 "
Ogerska zlata renta 4% . . . . .	123 " 25 "
Ogerska kronska renta 4% . . . . .	99 " 90 "
Avstro-egerske bančne delnice . . . . .	1076 —
Kreditne delnice . . . . .	403 —
London vista . . . . .	121 — 40
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . . . .	59 — 35
20 mark . . . . .	11 — 86
20 frankov . . . . .	9 — 62
Italijanski bankovci . . . . .	45 — 95
C. kr. cekini . . . . .	5 — 72

Dné 31. julija 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld. 151 gld. 50 kr.

Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld. 195 " 50 "

Dunava reg. srečke 5% po 100 gld. 130 " 50 "

Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi 121 " —

Kreditne srečke po 100 gld. 200 " —

Ljubljanske srečke. 23 " —

Rudolfove srečke po 10 gld. 23 " 50 "

Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld. 175 " 25 "

Tramway-drž. velj. 170 gld. a. v. 545 " —

Papirnatи rubelj . . . . . 1 " 29

(slednji viak je ob nedeljah in praznikih)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Os 7. ur 23 min. ajtiraj osobni viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 8. ur 19 min. ajtiraj mešani viak z Novo mesto, Kočevje.

Os 9. ur 14 min. ajtiraj osobni viak v Trbiš, Pontabil, Beljak, Ce-

lovč, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Salzburg, Lend-Gastein, Zell na Jeserni, Inomost, Curih, Steyr, Linz, Budješevje, Pisen, Marijine varov, Eger, Karlovin varov, Fran-

covih varov, Prago, Lipa, Dunaj via Amstetten.

Os 10. ur 20 min. ajtiraj mešani viak v Trbiš, Pontabil, Beljak, Ce-

lovč, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 11. ur 25 min. ajtiraj mešani viak z Novo mesto, Kočevje.

Os 12. ur 26 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 13. ur 27 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 14. ur 28 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 15. ur 29 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 16. ur 30 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 17. ur 31 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 18. ur 32 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 19. ur 33 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 20. ur 34 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 21. ur 35 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 22. ur 36 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 23. ur 37 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljubljana, Steyr, Genove, Zella na Jeserni, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovča, Beljak, Franzenfeste, Ljubljana, Selthal, Solnograda.

Os 24. ur 38 min. ajtiraj mešani viak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Eger, Marijine varov, Planje, Budješevje, Solnograda, Ljublj